

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VILNIAUS GEDIMINO TECHNIKOS UNIVERSITETE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2010 m. gegužės 28 d. Nr. FA-P-50-7-47
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
5-ojo departamento direktorės Daivos Bakutienės
2009-06-10 pavedimą Nr. 50-7

Auditą atliko vyriausios valstybinės auditorės:
Ona Kunigėlienė (grupės vadovė),
Violeta Butkienė

Auditas pradėtas 2009-06-10
Auditas baigtas 2010-05-28

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Įžanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms	6
1.1. Dėl išlaidų ir finansavimo apskaitos	6
1.2. Dėl turto apskaitos	7
1.3. Dėl pajamų apskaitos	8
1.4. Dėl gautinų ir mokėtinų sumų apskaitos	10
1.5. Dėl autorinių sutarčių apskaitos	11
2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas	12
2.1. Dėl lėšų skirtų pavedimams vykdyti	12
2.2. Lėšų naudojimas autorinėms sutartims apmokėti	13
2.2.1. Rengiant Trakų rajono ir miesto bendruosius planus.	13
2.2.2. Rengiant Molėtų rajono bendruosius planus.	16
2.2.3. Rengiant Lazdijų rajono bendrąjį planą.	17
2.2.4. Rengiant Telšių rajono bendrąjį planą	18
2.2.5. Rengiant Joniškio rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą	19
2.2.6. Rengiant Anykščių rajono savivaldybės bendrąjį planą	19
2.2.7. Rengiant Plungės m. ir Plungės rajono savivaldybės bendruosius planus	20
2.3. Lėšų naudojimas darbo užmokesčiui	22
3. Vidaus kontrolės vertinimas	26
4. Rekomendacijos	27
Priedai	29

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento direktorės Daivos Bakutienės 2009 m. birželio 10 d. pavedimu Nr. P-50-7. Auditą atliko vyriausiosios valstybinės auditorės Ona Kunigėlienė ir Violeta Butkienė, dalyvaujant 5-ojo audito departamento direktoriaus pavaduotojai Vidai Atraškienei ir vyriausiajai specialistei (teisininkei) Rasai Gabrilavičienei.

Audito tikslas – įvertinti: valstybės biudžeto asignavimų 2010 metų poreikio planavimą teisėtumo požiūriu, audituojamo subjekto 2009 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę, valstybės lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ekonomiškumo ir viešo intereso gynimo požiūriais.

Audituojamas subjektas – Vilniaus Gedimino technikos universitetas, adresas: Saulėtekio al. 11, LT-10223 Vilnius, identifikavimo kodas – 111950243.

Universitetas yra valstybinė aukštoji mokykla, ne pelno siekianti įstaiga, turinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir Mokslo ir studijų įstatyme nustatytą specialųjį statusą. Universiteto pagrindiniai tikslai – rengti aukštos kvalifikacijos specialistus ir vykdyti mokslinius tyrimus. Universitetas turi autonomiją, apimančią akademinę, administracinę, ūkio ir finansų tvarkymo veiklą, grindžiamą savivaldos principu ir akademinę laisvę. Universiteto steigėjas yra Lietuvos Respublikos Seimas.

Audituojamu laikotarpiu Vilniaus Gedimino technikos universitetui vadovavo rektorius prof. habil. dr. Romualdas Ginevičius, vyriausiąja buhalterė dirbo Giedrė Ružinskienė.

Audituojamas laikotarpis – 2009 metai.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie Vilniaus Gedimino technikos universiteto finansines ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamos Vilniaus Gedimino technikos universiteto 2009 metų finansinės ataskaitos:

- Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1),
- Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2),
- Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2009 m. apyskaita (forma Nr. 3),
- Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2009 m. apyskaita (forma Nr. 4),
- Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5),
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6),
- Finansinio turto 2009 m. apyskaita (forma Nr. 7),
- Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 8).

Audituojamu laikotarpiu universitetas vykdė tris programas:

1.1. „Aukščiausiosios kvalifikacijos specialistų rengimas ir mokslo tyrimų plėtra“, kuriai vykdyti patvirtinta 71 057,0 tūkst. Lt, įskaitant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-10-14 nutarimu Nr. 1293 skirtus studijų krepšeliui 2009 m. asignavimus, o gauta ir panaudota 71 056,8 tūkst. Lt; 1.2 „Studentų rėmimas“ patvirtinta, gauta ir panaudota 13 651,0 tūkst. Lt, 1.88 „Specialioji studijų ir mokslo plėtojimo programa“, kuriai vykdyti patvirtinta ir gauta 34 916,6 tūkst. Lt, o panaudota 27 723,6 tūkst. Lt. Iš viso 2009 metais buvo patvirtinta ir gauta 119 624,6 tūkst. Lt, panaudota 112 431,4 tūkst. Lt biudžeto asignavimų. Universitetas nepanaudojo 2009 m. programos 1.88 „Specialioji studijų ir mokslo plėtojimo programa“ gautų 7 193,0 tūkst. Lt asignavimų.

Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvo (pasyvo) sąskaitų likučių suma – 181 982,5 tūkst. Lt.

Universitetas pavaldžių įstaigų neturi.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai.

Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- susipažinta su vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis;
- tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra;
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių procedūros;
- svarbiausiose audito srityse (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, prekių ir paslaugų naudojimo, ilgalaikio turto, pajamų ir kitų lėšų) buvo atliktos didelės apimties, o kitose srityse – mažos apimties savarankiškos audito procedūros.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai: 1 proc. visų kasinių išlaidų, nurodytų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) – 1 124,3 tūkst. Lt, ir 1 proc. sąskaitų likučių sumos, nurodytos Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1) – 1 819,8 tūkst. Lt. Tai didžiausios priimtinos klaidų sumos, naudojamos vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus, visais reikšmingais atžvilgiais teisingos.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito procedūroms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo ir analitinės audito procedūras.

Atliktos audito procedūros Valstybės kontrolės 2009 m. valstybinio audito programoje numatytose sisteminėse tyrimo srityse:

- specialiųjų programų pajamos,
- darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidoms naudojamos lėšos, išskyrus išlaidas pagal 2.1. ir 2.7 ekonominės klasifikacijos kodus,
- išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimas.

Teisėtumo požiūriu įvertintas valstybės biudžeto asignavimų 2010 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimas.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio (teisėtumo) audito nuomonei pareikšti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms

1.1. Dėl išlaidų ir finansavimo apskaitos

Įvertinus balansinių sąskaitų, susijusių su išlaidų (200 sąskaita) ir finansavimo iš biudžeto (230 sąskaita), likučius metų pabaigoje, nustatyta, kad šių sąskaitų dvejybinis įrašas buvo taikomas ne pagal apskaitos principus ir taisykles, nes:

- nenurašytas faktinių išlaidų iš biudžeto (200 sąskaita) likutis 30,0 tūkst. Lt mažesnis negu kreditinio įsiskolinimo iš biudžeto lėšų (178 sąskaita) likutis;
- finansavimo iš biudžeto (230 sąskaita) likutis 425,9 tūkst. Lt mažesnis negu su finansavimo iš biudžeto susijusių sąskaitų likučiai dėl neištaisytų klaidingai nurodytų sąskaitų likučių ataskaitinio laikotarpio pradžioje, klaidingo gautinų ir mokėtinų sumų registravimo apskaitoje.

Taip pažeisti taisyklių¹ 294 ir 295 p., kad finansavimo iš biudžeto sąskaitos likutį ataskaitinių metų pabaigoje sudaro nenurašytų atsargų, debetinio įsiskolinimo ir kitos sumos, ir 267 p., kad nenurašytą faktinių išlaidų likutį ataskaitinių metų pabaigoje sudaro įsiskolinimas kreditoriams.

Dėl netinkamai taikyto dvejybinio įrašo, apskaitant išlaidas ir finansavimą iš biudžeto, negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2009-12-31 balanse išlaidų iš biudžeto (aktyvo 200 sąskaita) 469,9 tūkst. Lt ir finansavimo iš biudžeto (pasyvo 230 sąskaita) 9225,2 tūkst. Lt likučiai pateikti teisingi ir visa suma. Negalėjome nustatyti, kokiose balanso sąskaitose dar nurodyta 455,9 tūkst. Lt suma, nes nežinome, kokį klaidingą įrašą šiai sumai universitetas taikė. Taip pat manome, kad minėtų sąskaitų likučiai turėtų keistis, ištaisius klaidingai metų pradžioje nurodytų sąskaitų likučius ir tinkamai įregistravus gautinas ir mokėtinas sumas.

Asignavimus ilgalaikiam turtui įsigyti naudojo ne pagal patvirtintą sąmatą ir klaidingai jų panaudojimą nurodė Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009-12-31 ataskaitoje (formoje Nr. 2). Iš transporto priemonėms patvirtintų asignavimų 66,9 tūkst. Lt panaudojo kitų mašinų ir įrenginių įsigijimui (įsigijo sniego peilį, šluotą PG-25, sniego pūtiką, augalų smulkintuvą, žemės frezą, volą) ir klaidingai nurodė kasines ir faktines išlaidas transporto priemonių išlaidose. Iš kitų mašinų ir

¹ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (įsakymo 2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija).

įrenginių išlaidų įsigijo nematerialaus turto (kompiuterinės programinės įrangos, licencijų) ir klaidingai nurodė jų įsigijimui panaudotas 242,1 tūkst. Lt kasines ir 269,1 tūkst. Lt faktines išlaidas kitų mašinų ir įrenginių straipsnyje.

Universitetas, nesivadovaudamas teisės aktais ir patvirtinta sąmata, 66,9 tūkst. Lt asignavimų skirtų transporto priemonėms įsigyti panaudojo kitų mašinų ir įrenginių įsigijimui, o 242,1 tūkst. Lt skirtų kitoms mašinoms ir įrenginiams įsigyti – panaudojo nematerialiojo turto įsigijimui. Dėl klaidingos patirtų išlaidų apskaitos, Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009-12-31 ataskaitoje (formoje Nr. 2) transporto priemonių (3.1.1.3.1.1 str.) kasinės ir faktinės išlaidos pateiktos 66,9 tūkst. Lt didesnės, kitų mašinų ir įrenginių (3.1.1.3.1.2 str.) kasinės išlaidos 175,2 tūkst. Lt (242,1–66,9) didesnės, faktinės 202,2 tūkst. Lt (269,1–66,9) didesnės, o nematerialaus turto įsigijimo (3.1.2.1.1.2 str.) 242,1 kasinės ir 269,1 tūkst. Lt faktinės išlaidos mažesnės (ataskaitoje nepateiktos).

1.2. Dėl turto apskaitos

Universitetas neapskaitė pagal autorines sutartis sukurto nematerialaus ilgalaikio turto (kompiuterinio mokymo programinės įrangos nuotolinių studijų studentams) už 227,9 tūkst. Lt, o nurašė į faktines išlaidas. Taip pažeidė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių² 20 p., kad nematerialiajam turtui priskiriama programinė įranga.

Teritorijų planavimo sprendimų nekilnojamo turto vertinimo kontekste kompiuterinio mokymo programinė įranga su aprašymu nuotolinių studijų studentams – 50,3 tūkst. Lt, (autorinė sutartis, 2009-01-23 Nr. 09-12-SD).

Informacinių ir ryšio technologijų, taikomų statybos ir nekilnojamo turto sektoriuje, adaptavimo nuotolinėse studijose programinė įranga – 59,3 tūkst. Lt (autorinė sutartis, 2009-01-23 Nr. 09-13-SD).

Bankų finansuojamų statybų monitoringo kompiuterinio mokymo programinė įranga su aprašymu nuotolinių studijų studentams – 63,6 tūkst. Lt, (autorinė sutartis, 2009-09-10 Nr. 09-38-SD).

Statybos projektų valdymo ir rangovų daugiakriterinio vertinimo kompiuterinio mokymo nuotolinėse studijose programinė įranga su aprašymu – 54,7 tūkst. Lt. (autorinė sutartis, 2009-01-23 Nr. 09-11-SD).

Vadovaujantis taisyklių³ 16 p., nematerialiajam turtui priskiriamas neturintis fizinės formos turtas, kurį galima naudoti ilgiau negu vienerius metus tikintis gauti tiesioginės ir netiesioginės ekonominės arba kitokios naudos (sudaro galimybę teikti viešąsias paslaugas), parduoti, nuomoti ar kitaip perleisti, kontroliuoti ir apriboti teisę kitiems juo naudotis.

Naujai įsigytą ilgalaikį turtą (projektorius) universitetas apskaitė 4,9 tūkst. Lt mažesne verte, nes jam nepriskyrė priklausinių (projektorių lempų) vertės. Minėtus priklausinius klaidingai apskaitė atsargų (06) sąskaitoje.

Pagal sąskaitas faktūras (2009-11-24 Nr. 22466, 2009-12-10 Nr. 22889, 2009-12-14 Nr. 22906) atsargose

² Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (įsakymo 2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija).

³ Ten pat.

apskaitytos projektoriams priskirtinos 6 lempos už 4,9 tūkst. Lt

Taip pažeidė minėtų taisyklių⁴ 24 p., kad daiktas su jo priklausiniais, skirtas tam tikroms savarankiškomis funkcijoms atlikti, laikomas atskiru ilgalaikio materialiojo turto vienetu. Be to, nuo 2010-01-01 įsigaliojusio 12 VSAFAS 14 p. nustatyta, kad, jei keli panašių savybių ir vienodo tarnavimo laiko ilgalaikio materialiojo turto vienetai negali funkcionuoti vieni be kitų, jie apskaitoje privalo būti sujungiami ir registruojami kaip vienas ilgalaikio materialiojo turto vienetas, net jeigu kiekvieno jų atskirai įsigijimo ar pasigaminimo savikaina yra mažesnė nei Vyriausybės nustatyta minimali ilgalaikio materialiojo turto vertė, tačiau jų visų bendra įsigijimo ar pasigaminimo savikaina viršija minimalią turto vertę. Tokio turto vieneto sudėtinės dalys turi turėti tą patį inventoriaus numerį, nurodant, iš kelių dalių toks turto vienetas sudarytas.

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą tvarką ilgalaikiam turtui priskirtiną ilgalaikį turtą (šakotuvą PE-12, kurio vertė 2,5 tūkst. Lt, ir monitorius (8 vnt.) už 4,5 tūkst. Lt), iš viso už 7,0 tūkst. Lt, klaidingai apskaitė trumpalaikio turto (07) sąskaitoje.

Trumpalaikio turto (07) sąskaitoje klaidingai apskaitė atsargų už 200,1 tūkst. Lt, iš jų: 118,0 tūkst. Lt atsarginės kompiuterių dalys, 82,0 tūkst. Lt raštinės reikmenys ir ūkinės medžiagos. Taip pažeidė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 77 p., kad atsargų apskaitai skirta 06 sąskaita „Atsargos“.

Dėl to, kad ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto bei trumpalaikio turto ir atsargų apskaita tvarkyta pažeidžiant teisės aktus, Išlaidų sąmatų vykdymo 2009-12-31 balanse ilgalaikio turto (aktyvo 01 sąskaita) likutis nurodytas 239,8 tūkst. Lt (227,9+4,9+2,5+4,5) mažesnis, atsargų (aktyvo 06 sąskaita) likutis 195,2 tūkst. Lt (200,1–4,9) mažesnis, trumpalaikio turto (aktyvo 07 sąskaita) ir trumpalaikio turto fondo (pasyvo 260 sąskaita) sąskaitų likučiai 207,1 tūkst. Lt (200,1+7,0) didesni, o ilgalaikio turto fondo (pasyvo 250 sąskaita) likutis – 11,9 tūkst. Lt mažesnis (4,9+2,5+4,5), nematerialiojo turto amortizacijos (pasyvo 021 sąskaita) likutis 227,9 tūkst. Lt mažesnis.

1.3. Dėl pajamų apskaitos

Į valstybės biudžetą nepervedė 77,2 tūkst. Lt pajamų, iš jų: 66,5 tūkst. Lt gautų už parduotus leidinius, ir dalies kitų pajamų (10,7 tūkst. Lt). Nesumokėtas į valstybės biudžetą pajamas (10,7 tūkst. Lt) panaudojo suteikdamas garantus mokslinių tyrimų darbų sutarčių sąlygų vykdymo užtikrinimui. Gautas pajamas (66,5 tūkst. Lt) už parduotus leidinius universitetas klaidingai apskaitė pavedimų lėšų (176) sąskaitoje ir nurašė į pavedimų lėšų išlaidas (214 sąskaita). Iš neįmokėtų į

⁴ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (įsakymo 2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija).

valstybės biudžetą pajamų suteiktus garantus (10,7 tūkst. Lt) dar kartą apskaitė kaip gautinas sumas už suteiktas paslaugas atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (178) sąskaitos debete ir biudžetinių įstaigų pajamų (400) sąskaitos kredite.

Universitetas pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁵ 22 p. – nesumokėjo į valstybės biudžetą gautų pajamų, 29 p. – gautas pajamas panaudojo be patvirtintos sąmatos.

Gautas pajamas apskaitė pažeisdamas Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 308, 125 ir 269 p. reikalavimus uždirbtas pajamas (už parduotus leidinius) registruoti biudžetinių įstaigų pajamų (400) sąskaitoje ir apskaityti kasines ir faktines išlaidas. Nuo 2009 m. spalio mėn. universitetas visas uždirbtas pajamas įmoka į valstybės biudžetą.

Universitetas pažeidė teisės aktus, nepervedė į valstybės biudžetą 77,2 tūkst. Lt pajamų, panaudojo be patvirtintos sąmatos, klaidingai tvarkė pajamų ir išlaidų apskaitą, dėl to Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) kasinės ir faktinės išlaidos ir Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 5) faktiškos įmokos į biudžetą per ataskaitinį laikotarpį nurodytos 77,2 tūkst. Lt mažesnės. Tinkamai apskaičius ūkines operacijas, susijusias su garantų teikimu, Išlaidų sąmatų vykdymo 2009-12-31 balanse, finansavimo iš biudžeto (pasyvo 230 sąskaita) likutis būtų 10,7 tūkst. Lt didesnis, o biudžetinių įstaigų pajamų (pasyvo 400 sąskaita) likutis – ta pačia suma mažesnis.

2009 metų pabaigoje neapskaitė 10,5 tūkst. Lt pajamų, t. y. kasos aparatų įplaukų, gautų už parduotus leidinius ir suteiktas bibliotekoje paslaugas, apskaitos registruose ir nenurodė finansinėse ataskaitose. Taip pažeidė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁶ 186 p., kad atsiskaitymai su vadovo paskirtais atskaitingais už įnašų, įmokų ir įplaukų surinkimą asmenimis registruojami atsiskaitymų su atskaitingais asmenimis (160) sąskaitoje.

Neapskaičius visų gautų pajamų Išlaidų sąmatų vykdymo 2009-12-31 balanse pateikti mažesni šių sąskaitų likučiai: atsiskaitymų su atskaitingais asmenimis (aktyvo 160 sąskaita) – 10,5 tūkst. Lt, biudžetinių įstaigų pajamų (pasyvo 400 sąskaita) – 6,7 tūkst. Lt, finansavimo iš kitų šaltinių (pasyvo 232 sąskaita) – 3,8 tūkst. Lt.

Piniginius užstatus (62,7 tūkst. Lt), gautus laikinam saugojimui, klaidingai apskaitė pajamose ir pervedė į valstybės biudžetą. Šias lėšas sudarė gauti piniginiai užstatai iš negyvenamųjų

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543, su vėlesniais pakeitimais).

⁶ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (įsakymo 2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija).

patalpų nuomininkų – 3,3 tūkst. Lt, iš užsieniečių studentų už bendrabutį – 52,7 tūkst. Lt ir gauti garantai sutarčių sąlygų vykdymui užtikrinti – 6,7 tūkst. Lt. Taip pažeistas Biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 69 p., kad laikinai biudžetinių įstaigų saugomos ir tam tikrų aplinkybių arba susitarimų sąlygojamos lėšos yra depozitai, Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁷ 141 p., kad depozitai apskaitomi kitose lėšose (112 sąskaita) ir 207 p., kad atsiskaitymams pagal lėšas, kuriomis biudžetinės įstaigos disponuoja laikinai ir kurios, susidarius atitinkamoms aplinkybėms, turi būti gražintos, skirta atsiskaitymų pagal depozitines sumas (174) sąskaita.

Studentų (užsieniečių) piniginių užstatų už bendrabutį apskaita universitete apskaitos registruose tvarkoma bendra suma – nevedama jų analitinė apskaita, todėl negalėjome įvertinti apskaitos registruose ir balanse pateiktos 52,7 tūkst. Lt mokėtinos sumos teisingumo.

Pagal apskaitos registrų duomenis 2009-12-31 minėtų piniginių užstatų suma – 52,7 tūkst. Lt, pagal studentų bendrabučio (Nr. 6) administratoriaus pateiktus duomenis – 33,6 tūkst. Lt.

Universitetas pažeidė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁸ 210 p., kad depozitinių lėšų apskaita tvarkoma pagal kiekvieną savininką.

Universitetas pažeisdamas teisės aktus kitoms lėšoms priskirtinas sumas (depozitus) pervedė į valstybės biudžetą, o gautus asignavimus pagal specialiąją programą panaudojo įstaigos išlaidoms dengti. Tinkamai apskaičius gautas lėšas, Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balanse (formoje Nr. 1) kitų lėšų (aktyvo 112 sąskaita) ir atsiskaitymų už depozitines sumas (pasyvo 174 sąskaita) sąskaitų likučiai būtų 62,7 tūkst. Lt didesni, o atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (pasyvo 178 sąskaita) likutis – ta pačia suma mažesnis. Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) pateiktos kasinės ir faktinės išlaidos – 62,7 tūkst. Lt mažesnės.

Universitetas pažeidė teisės aktų nuostatas, nes netvarkė studentų piniginių užstatų analitinės apskaitos, todėl negalime patvirtinti, kad balanse nurodyta atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (pasyvo 178 sąskaita) likutyje pateikta 52,7 tūkst. Lt suma teisinga.

1.4. Dėl gautinų ir mokėtinų sumų apskaitos

Gautinų sumų (25,1 tūkst. Lt) nenurašė į faktines išlaidas tuo laikotarpiu, kai paslaugos jau buvo gautos ir sąnaudos patirtos, taip pat apskaitoje laiku neužregistravo ūkinės operacijos dėl įsipareigojimo įvykdymo (12,9 tūkst. Lt).

⁷ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (įsakymo 2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija).

⁸Ten pat.

Taip pažeidė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 261 p., kad faktinės išlaidos registruojamos ataskaitiniu laikotarpiu, kada gautos paslaugos ir patirtos sąnaudos.

Pavedimų lėšų sąskaitoje apskaitytus Lietuvos aeronautikos nacionalinės technologinės platformos mokslo ir verslo partnerių stojimo įnašus (7,9 tūkst. Lt) klaidingai dar kartą apskaitė išlaidų iš biudžeto (aktyvo 200 sąskaita) ir atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (pasyvo 178 sąskaita) sąskaitose.

Dėl netinkamos gautinų ir mokėtinų sumų apskaitos Išlaidų sąmatų vykdymo 2009-12-31 balanse pateikti didesni sąskaitų likučiai: atsiskaitymų su biudžetu (aktyvo 173 sąskaita) – 5,6 tūkst. Lt, atsiskaitymų su kitais debitoriais (aktyvo 178 sąskaita) – 32,4 tūkst. Lt, išlaidų iš biudžeto (aktyvo 200 sąskaita) ir atsiskaitymų su kitais kreditoriais (pasyvo 178 sąskaita) – 7,9 tūkst. Lt, o Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009-12-31 ataskaitoje (formoje Nr. 2) faktinių išlaidų suma nurodyta 17,2 tūkst. Lt (5,6+19,5–7,9) mažesnė.

Universitetas Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2009-12-31 ataskaitą (formą Nr. 6) užpildė pažeisdamas Buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių⁹ 24 p. reikalavimą finansinės atskaitomybės formas užpildyti pagal buhalterinės apskaitos duomenis. Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2009-12-31 ataskaitoje nurodytos 84,0 tūkst. Lt didesnės debetinio ir 345,3 tūkst. Lt kreditinio įsiskolinimų sumos, negu pateiktos apskaitos registruose ir atvaizduotos balanse.

Dėl to, kad universitetas pažeidė teisės aktų nuostatas ir nesivadovavo finansinių ataskaitų sudarymo principais, Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2009-12-31 ataskaitoje (formoje Nr. 6) nurodė 84,0 tūkst. Lt debetinio ir 345,3 tūkst. Lt kreditinio įsiskolinimų likučius didesnius.

1.5. Dėl autorinių sutarčių apskaitos

Universitetas išlaidų apskaitą autorinėms sutartims apmokėti tvarkė ne pagal apskaitos principus ir taisykles. Ankstesniais metais išmokėti avansai pagal autorines sutartis nurašyti į faktines išlaidas, neapskaityti įsiskolinimai apskaitos registruose ir nenurodyti Išlaidų sąmatų vykdymo 2009-01-01 ir 2009-12-31 balanso atsiskaitymų pagal darbo užmokestį ir kitas išmokas debetiniame likutyje. Atsiskaitymų pagal autorines sutartis (184 sąskaita „Kiti atsiskaitymai“) apskaitos registrai tvarkyti netinkamai. Pagal registrų duomenis negalėjome nustatyti, pagal kokias autorines sutartis išmokėti avansai, nes jų apskaita pagal kiekvieną sutartį nevedama. Apskaitos

⁹ Buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 (su vėlesniais pakeitimais).

registrų duomenys neatskleidžia, kada galutinai atsiskaityta pagal autorinę sutartį (atlikti darbai, sumokėta autoriams).

Universitetas pagal 2009 m. galutinai sukurtų autorinių kūrinių perdavimo-priėmimo aktus faktinėse išlaidose registravo tik dalį išlaidų, nes ankstesniais metais sumokėti avansai klaidingai pripažinti ankstesnių metų faktinėmis išlaidomis, todėl 2009 m. neapskaitytos visos patirtos išlaidos. Pagal užsakovams teikiamų paslaugų sutartis daliai sukurto autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktus pasirašė tik 2009 m., o su paslaugos pirkėju atsiskaityta 2007 m. Todėl 2009 m. apskaitytos faktinės išlaidos, kurios buvo patirtos ir turėjo būti pripažintos ankstesniais metais. Pavyzdžiai pateikti ataskaitos 2.2.1–2.2.7 d.

Taigi, universitetas pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo¹⁰ 12 str. 4 d., nes apskaitos registruose neregistravo įsiskolinimų pagal autorines sutartis, Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 261 p., nes neregistravo faktinių išlaidų ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo jos buvo patirtos. Kai kurie klaidingos avansų apskaitos pavyzdžiai pateikti ataskaitos 2.2.1–2.2.7 d.

Tam tikrais atvejais universitetas vykdė avansų mokėjimą, nors toks avansų mokėjimas autorinėse sutartyse nenumatytas.

Autorinių sutarčių išlaidų ir atsiskaitymų su autoriais apskaita tvarkyta pažeidžiant teisės aktus, neapskaityti autoriams sumokėti avansai ir nenurodyti Išlaidų sąmatų vykdymo balanso 2009-01-01 ir 2009-12-31 kitų atsiskaitymų (aktyvo 184 sąskaita) likutyje. Negalėjome nustatyti, koks turėjo būti ataskaitinio laikotarpio pabaigoje kitų atsiskaitymų (184) sąskaitos likutis, kuris darytų įtaką ir balanse nurodytam finansavimo iš biudžeto likučiui (9 225,2 tūkst. Lt). Todėl Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009-12-31 ataskaitoje (formoje Nr. 2) iš nurodytų 10 783,5 tūkst. Lt kitų paslaugų (2.2.1.1.1.30 str.) faktinių išlaidų negalime patvirtinti, kad 2009 m. patirta 6 228,3 tūkst. Lt faktinių išlaidų vykdant autorines sutartis, nes ataskaitiniu laikotarpiu įregistruotos ankstesniais metais patirtos arba neįregistruotos ataskaitiniu laikotarpiu patirtos išlaidos.

2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas

2.1. Dėl lėšų skirtų pavedimams vykdyti

Universitetas, vykdydamas sutartį¹¹ su Kauno technologijos universitetu, iš 60,0 tūkst. Lt skirtų atlikti *LiemSIS* programos techninio palaikymo ir diegimo darbus, 40,5 tūkst. Lt panaudojo

¹⁰ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas (2001-11-06 Nr. IX-574 su vėlesniais pakeitimais).

¹¹ 2009-09-30 sutartis su Kauno technologijos universitetu (VGTU sutarčių registro Nr. 5392).

vienkartinėms išmokoms už ypač svarbias užduotis, už papildomą darbą ir vienkartinę išmokai mokėti. Iš jų 27,3 tūkst. Lt:

- 10,7 tūkst. Lt panaudojo darbuotojų vienkartinėms išmokoms išmokėti už atliktas vienkartinės ypač svarbias užduotis, kurios nebuvo suformuluotos;
- 15,5 tūkst. Lt skyrė priemokas už papildomą darbą (įsakymuose nenurodyta, kokius papildomus darbus darbuotojai atliko);
- 0,9 tūkst. Lt (854,0 Lt) skyrė vienkartinę išmoką už labai gerą darbą kalendoriniais metais (2009-12-18 įsakymas Nr. 4804).

Universitetas pateikė klaidingą Kauno technologijos universitetui Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009-12-31 ataskaitą (formą Nr. 2) apie gautų pavedimams vykdyti 60,0 tūkst. Lt panaudojimą, kurioje nenurodė 40,5 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 12,6 tūkst. socialiniam draudimui panaudotų išlaidų, o jas nurodė kitų prekių ir paslaugų naudojimo išlaidose.

Dėl to, kad nesuformuluotos darbuotojams papildomų ir ypač svarbių darbų atlikimui konkrečios užduotys, negalėjome įvertinti, ar 10,7 tūkst. Lt už ypač svarbias užduotis ir 15,5 tūkst. Lt už papildomus darbus vienkartinės išmokos skirtos ir išmokėtos pagrįstai, nes negalime nustatyti, kokius darbus darbuotojai atliko, kurių apmokėjimui panaudota 26,2 tūkst. Lt.

Vienkartinė 854,0 Lt išmoka už labai gerą darbą kalendoriniais metais skirta ir išmokėta nepagrįstai, nes pavedimų lėšų sutartyje darbuotojų skatinimui lėšos nebuvo numatytos.

2.2. Lėšų naudojimas autorinėms sutartims apmokėti

2.2.1. Rengiant Trakų rajono ir miesto bendruosius planus

Universitetas su Trakų rajono savivaldybės administracija 2005-11-23 pasirašė sutartį Nr. 1575-MA parengti iki 2007-12-31 **Trakų rajono savivaldybės bendrąjį planą** (baigiamasis etapas pagal suderintą abiejų šalių kalendorinį darbų organizavimo grafiką numatytas 2008-02-01). Universitetas su savivaldybe 2007 m. pasirašė atliktų darbų perdavimo-priėmimo aktus (paskutinis aktas pasirašytas 2007-12-27) už 610,0 tūkst. Lt, įskaitant bendrojo plano derinimą su institucijomis, derinimo ataskaitos parengimą ir perdavimą savivaldybei, už kuriuos savivaldybė iki 2008-03-31 sumokėjo universitetui 610,0 tūkst. Lt.

Universitetas su savivaldybe 2005-02-22 pasirašė sutartį Nr. 1150-MA iki 2007-12-31 parengti **Trakų miesto bendrąjį planą** (baigiamasis etapas pagal suderintą abiejų šalių kalendorinį darbų organizavimo grafiką numatytas 2008-02-01). Pagal pasirašytus su savivaldybe 2006–2007 m. atliktų darbų perdavimo-priėmimo aktus atlikta ir perduota darbų (paskutinis aktas pasirašytas 2007-12-27), įskaitant bendrojo plano derinimą su institucijomis, derinimo ataskaitos parengimą ir

perdavimą savivaldybei už 820,0 tūkst. Lt. Savivaldybė už atliktus darbus iki 2008-03-31 sumokėjo 820,0 tūkst. Lt.

Universitetas sudarė autorines sutartis (už 244,5 tūkst. Lt) su autore A. Kažiene dėl Trakų rajono ir Trakų miesto bendrojo plano tam tikrų dalių parengimo darbų atlikimo, netaikant Viešųjų pirkimų įstatyme¹² nustatytų pirkimo būdų.

Universitetas sudarė su A. Kažiene tris autorines sutartis dėl Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano tam tikrų dalių rengimo: 2006-05-19 Nr. 1575-MA (24,0 tūkst. Lt), pagal kurią autorė įsipareigojo autorinį darbą universitetui įteikti iki 2006-06-15, pagal 2007-03-23 sutartį Nr. 1575-MA (53,6 tūkst. Lt) autorė įsipareigojo įteikti autorinį kūrinių universitetui ne vėliau kaip iki 2007-08-15. Universitetas sudarė autorinę sutartį 2008-12-18 Nr. 1575-MA (55,3 tūkst. Lt), kurioje autorė įsipareigojo įteikti autorinį kūrinių universitetui ne vėliau kaip iki 2009-04-01, neatsižvelgdamas, kad su savivaldybe buvo pasirašyti atliktų darbų perdavimo-priėmimo 2007 m. aktai (už 610,0 tūkst. Lt), patvirtinantys, kad visi darbai, įskaitant bendrojo plano derinimą, ataskaitos parengimą ir perdavimą užsakovui, atlikti. Minėtose autorinėse sutartyse universitetas įsipareigojo sumokėti autorei autorinį honorarą – iš viso 130,9 tūkst. Lt.

Vykdam sutartį (2005-02-22 Nr. 1150-MA) dėl Trakų miesto bendrojo plano rengimo su A. Kažiene sudaryta autorinė sutartis (2007-03-23 Nr. 1150-MA) kūriniui „Trakų m. bendrojo plano Miesto aplinkos dalis ir bendrojo plano rengimo metodinė-konsultacinė dalis/Esamos būklės vertinimas, konceptualūs sprendiniai“ sukurti. Joje numatytas autorinis honoraras – 111,6 tūkst. Lt. Numatytas autorinio kūrinių perdavimo universitetui terminas ne vėliau kaip iki 2007-12-01. Visose autorinėse sutartyse nenurodyta, ar į sutartą mokėti autoriui honoraro sumą įskaičiuotas PVM mokestis, ar sutarta autorinio honoraro suma be PVM.

Universitetas visų sukurtų autorinių kūrinių perdavimo-priėmimo aktus (išskyrus 2006-05-19 Nr. 1575-MA (24,0 tūkst. Lt) su autore pasirašė tik 2009-12-10 ir priskaitė gruodžio mėn. autorinį atlyginimą – iš viso 150 759 Lt.

Universitetas priskaitė ir sumokėjo autorei 2006 m. avansą pagal 2006-05-19 sutartį Nr. 1575-MA ir 2007 m. autorinį 14,0 tūkst. Lt atlyginimą pagal atliktų darbų priėmimo-perdavimo aktą. 2007 m. priskaitė ir sumokėjo 55,2 tūkst. Lt avansą, iš jų: 31,6 tūkst. Lt pagal 2007-03-23 sutartį Nr. 1150-MA, o 23,6 tūkst. Lt pagal 2007-03-23 sutartį Nr. 1575-MA, kuri, nesant atliktų darbų priėmimo aktų, universitetas nurodė 2007 m. faktinėse išlaidose. Išmokėto avanso neapskaitė 2009-01-01 apskaitoje ir nenurodė balanse kitų atsiskaitymų (aktyvo 184 sąskaita) likutyje, nes išmokėtų avansų apskaita universitete nevedama (žr. ataskaitos 1.5 dalis). Universitetas pagal 2009-12-10 A. Kažienės pateiktas PVM sąskaitas faktūras atskaičius gyventojų pajamų mokestį ir

¹² Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymas, 2005-12-22 įstatymo Nr. X-471 redakcija su vėlesniais pakeitimais.

privalomus 7 proc. socialiniam draudimui mokesčius sumokėjo A. Kažienei 117 592,02 Lt – pervedė į jos nurodytą banko sąskaitą.

A. Kažienė universitetui pateiktose už suteiktas paslaugas PVM sąskaitose faktūrose nurodė PVM mokesťį (iš viso 31 659,39 Lt), kurį sumokėjo universitetas Valstybinei mokesčių inspekcijai nurodydamas, kad tai fizinio asmens PVM, nors A. Kažienė 2009-07-21 yra įsiregistravusi Vilniaus apskrities mokesčių inspekcijoje pridėtinės vertės mokesčių mokėtoju. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo¹³ 77 str. 3 d. nurodo, kad PVM mokesťį privalo sumokėti PVM mokėtojas.

Dėl to, kad audito metu gauta informacija apie autorinių darbų atlikimą ir perdavimą universitetui prieštarauja informacijai (pasirašytiems perdavimo-priėmimo aktams), kad visi atlikti darbai perduoti 2007 m. Trakų rajono savivaldybei ir patvirtintas bendrasis planas perduotas 2009-05-12, negalime nustatyti (išskyrus 2006-05-19 autorinę sutartį Nr. 1575-MA (24,0 tūkst. Lt), kada faktiškai buvo atlikti darbai ir kas juos atliko, nes pagal pasirašytus sukurto autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktus universitetui autorė darbus perdavė tik 2009-12-10.

Vertindami tai, kad autorinėse sutartyse nurodyta autorinį kūrinį įteikti ne vėliau kaip iki 2007 m. pabaigos, o tai nepadaryta, ir tai, kad atsiskaičius su Trakų rajono savivaldybe buvo sudaryta autorinė sutartis (2008-12-18 Nr. 1575-MA, 55 301, 46 Lt), kurioje autorinio kūrinio įteikimo terminas nurodytas 2009-04-01, kad A. Kažienės pateiktoje universitetui 2009-12-10 PVM sąskaitą faktūroje (AK Nr. 004) nurodyti atlikti darbai neatitinka autorinėje sutartyje sutartų atlikti darbų pobūdžio, negalėjome įsitikinti, kad 150 759 Lt asignavimų panaudota autoriniam atlyginimui A. Kažienei sumokėti teisingai ir teisėtai, išlaidos patirtos ataskaitiniu laikotarpiu.

Pastebėjimai dėl autorinių darbų perdavimo universitetui ir jų apmokėjimo.

Pagal autorinę sutartį (2008-12-18 Nr. 1575) autorinis kūrinys „Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano sprendinių konkretizavimas“ universiteto Mokslo direkcijoje gautas 2009 m. balandžio mėnesį, o mokslo darbo ataskaita patvirtinta 2009-04-23. A. Kažienė pateikė universitetui 2009-12-10 PVM s. f. AK-Nr. 003, kurioje nurodyta suteiktų paslaugų vertė (55,3 tūkst. Lt) ir priskaityta PVM (11,6 tūkst. Lt – 21 proc. autorinėje sutartyje numatyto autorinio honoraro sumos) suma – iš viso 66,9 tūkst. Lt.

Pagal autorinę sutartį (2007-03-23 Nr. 1575) autorinis kūrinys „Trakų rajono savivaldybės Bendrojo plano erdvinė koncepcija/konceptualūs sprendiniai“ Mokslo direkcijoje nebuvo gautas ir įregistruotas, autorei 2007 m. išmokėtas 23,6 tūkst. Lt avansas. Autorinio kūrinio perdavimo priėmimo aktas 2009-12-10 pasirašytas visai sutartyje numatytai sumai (53,6 tūkst. Lt, įskaitant išmokėtą 23,6 tūkst. Lt avansą 2007 m.) ir perdavimo akte nurodytas PVM mokesťis – 6,3 tūkst. Lt. A. Kažienė pateikė universitetui (2009-12-10 PVM s. f. AK Nr. 005) 30,0 tūkst. Lt autoriniam honorarui apmokėti ir 6,3 tūkst. Lt PVM (21 proc. nuo priskaitytos sumos), iš viso 36,3 tūkst. Lt už suteiktą paslaugą – Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano koncepcijos parengimą, tačiau paslauga nurodyta PVM sąskaitoje faktūroje neatitinka autorinėje sutartyje numatyto autorinio kūrinio (autorinės sutarties objektas – „Trakų rajono savivaldybės Bendrojo plano erdvinė koncepcija/konceptualūs sprendiniai“).

Pagal autorinę sutartį (2007-03-23 Nr. 1150-MA) numatytas sukurti autorinis kūrinys „Trakų miesto bendrojo plano Miesto aplinkos dalis ir bendrojo plano rengimo metodinė – konsultacinė dalis/esamos būklės vertinimas, konceptualūs sprendiniai“ Mokslo direkcijoje nėra gautas ir įregistruotas, o sukurto autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktas pasirašytas tik 2009-12-10, nors pagal autorinės sutarties 2. p. autorinis kūrinys turėjo būti įteiktas universitetui ne vėliau kaip iki 2007-12-01. A. Kažienės pateiktoje apmokėti PVM 2009-12-12 s. f. Nr. AK-004 nurodyta suteikta paslauga – Trakų m. bendrojo plano sprendinių konkretizavimas, o tai neatitinka pagal autorinę sutartį įsipareigoto sukurti autorinio kūrinio „Trakų miesto bendrojo plano Miesto aplinkos dalis ir bendrojo plano rengimo metodinė – konsultacinė dalis, esamos būklės

¹³ Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymas, 2002-03-05 Nr. IX-751 (2004-01-15 įstatymo Nr. IX-1960 redakcija).

vertinimas, konceptualūs sprendiniai“. Pagal 2009-12-12 s. f. Nr. AK-004 pateikta apmokėti bendra suma 79 203,62 Lt, iš jų 13 746,08 Lt PVM mokesčio.

Pagal autorinę sutartį (2006-05-19 Nr. 1575), kurioje numatytas autorei autorinis honoraras 24,0 tūkst. Lt, numatyta sukurti autorinį kūrinių „Trakų rajono savivaldybės bendrojo plano gyvenamųjų vietovių sistemos, turizmo ir rekreacijos dalys/esamos būklės vertinimas“. Autorė kūrinių turėjo įteikti universitetui iki 2006-06-15, jai 2006 m. priskaitytas 10,0 tūkst. Lt avansas, o likusi autorinio honoraro dalis (14,0 tūkst. Lt) priskaityta ir išmokėta 2007 m. liepos mėn., pasirašius sukurto autorinio kūrinių perdavimo-priėmimo aktą.

Universitetas 2009 m. priskaitė ir išmokėjo autorinį 150 759 Lt atlyginimą už darbus, kurie buvo atlikti ankstesniais metais. Universitetas sumokėjo 31 659,39 Lt pridėtinės vertės mokesčio pažeisdamas Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo nuostatas, sumokėtas pridėtinės vertės mokestis viršija autorinėse sutartyse su autore sutartą autorinio atlyginimo sumą. Universitetas sudarė autorines sutartis (už 244,5 tūkst. Lt) netaikydamas Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytų pirkimo būdų.

2.2.2. Rengiant Molėtų rajono bendruosius planus

Universitetas su Molėtų rajono savivaldybės administracija 2006-09-27 pasirašė paslaugų sutartį Nr. 1879-AP dėl Molėtų rajono savivaldybės bendrojo plano parengimo (689,2 tūkst. Lt) iki 2007-12-30. Universitetui savivaldybė sutartyje numatytą sumą pervedė iki 2008-02-29. Universitetas su savivaldybe pasirašė 2007 metais suteiktų paslaugų perdavimo-priėmimo aktus (už 689,2 tūkst. Lt, paskutinis aktas pasirašytas 2007-12-20), kad paslaugos nurodytos sutartyje suteiktos. Bendrasis planas patvirtintas savivaldybės tarybos 2008-06-19, o galutinis dokumentacijos perdavimas pasirašytas projekto vadovės Teritorijų planavimo mokslo instituto direktorės ir savivaldybės atstovo 2008-07-09 priėmimo perdavimo aktu.

Su užsakovu (savivaldybe) atsiskaityta 2007 m., tačiau universitetas 2009 m. avansą ir autorinį atlyginimą mokėjo pagal 2006 m. sudarytas autorines sutartis, iš viso 2009 m. autoriniam atlyginimui patirta išlaidų – 60,8 tūkst. Lt.

Pavyzdžiai dėl avansų mokėjimo pasibaigus sutarties vykdymo terminui.

Pagal 2006-09-27 autorinę sutartį Nr. 1897-AP, pasirašytą su P. Aleknavičiumi (autorinis honoraras – 20,0 tūkst. Lt) dėl autorinio kūrinių „Studijos Molėtų rajono Bendrojo plano, žemės naudojimas priemiestinėje ir plėtos teritorijose, įvertinant Molėtų miesto perspektyvą“ priskaitytas 10,0 tūkst. Lt avansas pagal 2009-05-04 autoriaus prašymą. Avanso suma klaidingai apskaityta gegužės mėn. faktinėse išlaidose. Autorinio darbo įteikimo užsakovui terminas numatytas autorinėje sutartyje iki 2009-09-30. Avansas priskaitytas nesilaikant autorinės sutarties, nes sutartyje avanso mokėjimas nenumatytas. Avansas neapskaitytas 184 sąskaitos apskaitos registruose ir nenurodytas balanse 2009-12-31 kitų atsiskaitymų sąskaitos likutyje. Autorinio kūrinių perdavimo-priėmimo aktas išmokėtam avansui nepateiktas.

Pagal 2006-09-27 autorinę sutartį Nr. 1897-AP, pasirašytą su R. Skirpkiene (numatytas 10,5 tūkst. Lt autorinis honoraras), K. Gabrulevičiūte-Skrebiene (numatytas 9,0 tūkst. Lt autorinis honoraras), V. Palevičiumi (numatytas 10,5 tūkst. Lt autorinis honoraras), dėl autorinio kūrinių „Studijos Molėtų rajono Bendrojo plano sąsajos su Molėtų miestų bendroju planu, priemiestinės teritorijos plėtra, skaitmeninis duomenų bazės sudarymas“ 2009 m. gegužės mėn. priskaitytas avansas R. Skirpkienei – 3,5 tūkst. Lt, K. K. Gabrulevičiūtei-Skrebienei – 3,0 tūkst. Lt. V. Palevičiaus sukurto autorinio kūrinių perdavimo-priėmimo aktas pasirašytas 2009 m. rugpjūčio mėn., kuriame nurodyta, kad išmokėtas 7,0 tūkst. Lt avansas (data nenurodyta) ir 3,5 tūkst. Lt priskaityta 2009 m. rugpjūčio mėn. Autorinio kūrinių įteikimo užsakovui terminas numatytas autorinėje sutartyje – iki 2009-09-30, nors su savivaldybe pasirašytos paslaugų suteikimo sutartyje terminas numatytas 2007-12-30. Minėtiems autoriams avansiniai mokėjimai autorinėje sutartyje nenumatyti.

Avansiniai mokėjimai (16,5 tūkst. Lt) 2009 m. atlikti nesilaikant autorinėse sutartyse numatytų autorinio honoraro mokėjimo sąlygų (avansiniai mokėjimai nenumatyti). Išmokėti avansai klaidingai apskaityti faktinėse išlaidose. Negalėjome įsitikinti, kada faktiškai atlikti darbai ir kas juos atliko, kurių apmokėjimui 2009 m. universitetas panaudojo 60,0 tūkst. Lt asignavimų, nes autorinėse sutartyse numatytas autorinių kūrinių įteikimo universitetui terminas iki 2009-09-30, o su Molėtų savivaldybe atsiskaityta 2007 m., savivaldybės taryboje patvirtintas bendrasis planas 2008-06-10, bendrojo plano dokumentacija perduota 2008-07-09.

Dėl to, kad 2007 m. suteikus paslaugas Molėtų savivaldybei, avansai ir autoriniai atlyginimai buvo mokami 2009 m. neapskaičius skolų autoriams ir klaidingai įforminus sukurtų autorinių darbų perdavimo-priėmimo aktus, negalime patvirtinti, kad 2009 m. autorinių darbų apmokėjimui 60,8 tūkst. Lt asignavimų panaudota teisingai ir teisėtai.

2.2.3. Rengiant Lazdijų rajono bendrąjį planą.

Universitetas su Lazdijų rajono savivaldybės administracija pasirašė 2007-07-31 paslaugų sutartį Nr. 2246-AP dėl Lazdijų rajono savivaldybės bendrojo plano parengimo (639,0 tūkst. Lt). Savivaldybė sutartyje numatytą sumą universitetui pervedė iki 2008-10-16. Universitetas su savivaldybe pasirašė 2007–2008 m. suteiktų paslaugų perdavimo-priėmimo aktus (už 639,2 tūkst. Lt), kad paslaugos suteiktos (paskutinis aktas pasirašytas 2008-06-27), bendrasis planas patvirtintas savivaldybės tarybos 2008-12-05, o dokumentacijos perdavimas projekto vadovės, Teritorijų planavimo mokslo instituto direktoriaus ir savivaldybės atstovo pasirašytas 2009-01-30 priėmimo-perdavimo aktu.

Su užsakovu (savivaldybe) atsiskaityta 2008 m., bet universitetas 2009 m. mokėjo pagal 2007 m. sudarytas autorines sutartis avansą ir autorinį atlyginimą, iš viso 2009 m. panaudota autoriniam atlyginimui 135,5 tūkst. Lt išlaidų. Analizuotais atvejais nustatėme, kad universitetas priskaitė 2009 m. 30,0 tūkst. Lt avansą pagal 2007-07-30 autorines sutartis ir, nesant autorinio kūrinių priėmimo-perdavimo aktų, klaidingai apskaitė 2009 vasario mėn. faktinėse išlaidose (30,0 tūkst. Lt).

Negalėjome įvertinti, kas ir kada faktiškai atliko autorinius darbus rengiant Lazdijų rajono bendrąjį planą pagal pavyzdžiuose nurodytas sutartis, nes suteiktų paslaugų perdavimo-priėmimo aktai su savivaldybe pasirašyti iki 2008-06-27, o autorinių darbų atlikėjams 2009 m. buvo mokami autorinėse sutartyse nenumatyti avansai (20,0 tūkst. Lt).

Pažymėtina, kad 2009-01-20 įsakymu Nr. 112-PF Aplinkos inžinerijos fakulteto Miestų statybos katedros profesorei M. Burinskienei (projekto vadovė) už dalyvavimą vykdant ūkio subjektų užsakymus (pagal sutartį Nr. 2246-AP) skirtas 78,12 BMA (10,0 tūkst. Lt) priedas, nors su Lazdijų rajono savivaldybe atsiskaityta 2008 m.

Pavyzdžiai dėl avansų mokėjimo ir sutarčių vykdymo

Pagal 2007-07-31 autorinę sutartį Nr. 2246-AP su M. Burinskiene sutartas sukurti autorinis kūrinys „Studijos Lazdijų rajono teritorijos bendrojo plano esamos urbanistinės struktūros įvertinimas siaurų probleminių jungčių nustatymas, gyvenviečių plėtros prioritetų nustatymas ir pagrindiniai sprendiniai“, sutarties vykdymui numatytas autorinis honoraras – 60,0 tūkst. Lt, autorinio kūrinio įteikimo užsakovui terminas numatytas autorinėje sutartyje iki 2008 m. 06 mėn. Pagal autorės prašymus buvo mokami avansai (50,0 tūkst. Lt), o autorinio kūrinio perdavimo priėmimo aktas pasirašytas tik 2009 m. rugsėjo mėn., priskaityta likusi 10,0 tūkst. Lt suma, kuri apskaityta faktinėse išlaidose, o turėjo būti – 60,0 tūkst. Lt.

Pagal autorinę sutartį (2007-07-31 Nr. 2246-AP su autorėmis E. Arkisova ir L. Diliene sutarta iki 2009-06-30 sukurti autorinį kūrinį „Studijos Lazdijų rajono teritorijos Bendrojo plano esamos būklės plėtros krypčių ir sprendinių skaitmeninis brėžinių sukūrimas“, autorinis kūrinys turėjo būti įteiktas iki 2009-06-30. Savivaldybei bendrojo plano dokumentacija buvo perduota 2009-01-30, o savivaldybei paslauga suteikta pagal suteiktų paslaugų perdavimo-priėmimo aktus, pasirašytus universiteto ir savivaldybės atstovo, 2009 m. vasario mėnesį buvo išmokėta autorėms 20,0 tūkst. Lt) po 10,0 tūkst. Lt avanso. Avansai priskaityti nesilaikant autorinėje sutartyje numatytų apmokėjimo sąlygų – avansų mokėjimas sutartyje nenumatytas.

Dėl to, kad, suteikus 2008 m. paslaugas Lazdijų rajono savivaldybei, 2009 m. buvo mokami nenumatyti autorinėje sutartyje avansai ir avansų apskaita netvarkyta apskaitos registruose, o autoriniai atlyginimai mokami pagal 2009 m. surašytus autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktus, negalime patvirtinti 135,5 tūkst. Lt autoriniams darbams apmokėti panaudotų asignavimų teisingumo ir teisėtumo.

Universitetas nepagrįstai skyrė ir išmokėjo 10,0 tūkst. Lt priedą už dalyvavimą vykdant paslaugų sutartį su Lazdijų rajono savivaldybe.

2.2.4. Rengiant Telšių rajono bendrąjį planą

Universitetas su Telšių rajono savivaldybės administracija pasirašė 2006-11-20 paslaugų teikimo sutartį Nr. 1938-AP dėl Telšių rajono savivaldybės bendrojo plano parengimo (430,0 tūkst. Lt). Už paslaugos suteikimą savivaldybė su universitetu atsiskaitė 2008-03-04 (paskutinis lėšų pervedimas universitetui). Universitetas su savivaldybe pasirašė suteiktų paslaugų perdavimo-priėmimo aktus už 430,0 tūkst. Lt 2007 metais, o parengtą ir patvirtintą Telšių rajono savivaldybės bendrąjį planą perdavė pagal priėmimo-perdavimo aktą 2008-07-03.

Su užsakovu (savivaldybe) atsiskaityta 2007 m. (paskutinis suteiktų paslaugų perdavimo-priėmimo aktas pasirašytas 2007-12-18), tačiau universitetas 2009 m. mokėjo pagal 2006 m. sudarytą autorinę sutartį autorinį atlyginimą 5,8 tūkst. Lt profesorei (projekto vadovė) už autorinį darbą (perdavimo-priėmimo aktas pasirašytas tik 2009 m.) Pažymėtina, kad 2009-11-25 įsakymu Nr. 4498-PF skirtas lapkričio–gruodžio mėnesiams 71,94 BMA priedas Aplinkos inžinerijos fakulteto Miestų statybos katedros profesorei (projekto vadovė) už projekto vykdymą pagal sutartį Nr. 1938-AP, faktiškai iš viso priskaityta ir išmokėta 15 920,29 Lt.

Pastebėjimas dėl autorinių sutarčių vykdymo

Pagal 2006-11-20 autorinę sutartį Nr. 1938-AP (5817,89 Lt) su projekto vadove M. Burinskiene sutarta sukurti autorinį kūrinį „Studijos Telšių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano plėtros krypčių įtakos vertinimas, gretutinių teritorijų vystymui, poreikio aplinkai įvertinimas“, numatyta autorinio kūrinio įteikimo universitetui data iki 2009-06-30. Autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktas pasirašytas 2009-04-02,

autorinis 5 817,89 tūkst. Lt atlyginimas priskaitytas balandžio mėn.

Universitetas nepagrįstai skyrė ir išmokėjo 15,9 tūkst. Lt priedą prie atlyginimo už sutarties vykdymą, kuri faktiškai įvykdyta 2007 m., taip pat negalime įvertinti autoriniam atlyginimui išmokėti panaudotų 5,8 tūkst. Lt asignavimų teisingumo ir teisėtumo.

2.2.5. Rengiant Joniškio rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą

Universitetas su Joniškio rajono savivaldybės administracija pasirašė 2006-10-16 paslaugų teikimo sutartį Nr. 1896-AP dėl Joniškio rajono savivaldybės bendrojo plano parengimo (495,0 tūkst. Lt). Už paslaugos suteikimą savivaldybė su universitetu atsiskaitė iki 2008-07-17. Universitetas su savivaldybe pasirašė suteiktų paslaugų perdavimo-priėmimo aktus (už 495,0 tūkst. Lt) 2007 metais, kad visi darbai atlikti (paskutinis aktas pasirašytas 2007-12-28), o parengtą ir patvirtintą Joniškio rajono savivaldybės bendrąjį planą perdavė 2008-05-29.

Universitetas 2009 m. panaudojo 24,1 tūkst. Lt asignavimų autoriniam atlyginimui mokėti už autorinių darbų sukūrimą, nors su savivaldybe buvo atsiskaityta 2007 m.

Pavyzdys

Pagal 2006-10-16 autorinę sutartį su autore (projekto vadove M. Burinskiene), autorinio darbo „Studijos Joniškio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano strateginio pasekmių vertinimo aplinkai vertinimo ir sprendinių pasekmių vertinimo analizė bei siūlymai“ (17 808,0 Lt) autorinio kūrinio perdavimo universitetui data numatyta 2009-05-30, autorinio kūrinio perdavimo aktas pasirašytas 2009-05-29, priskaitytas autorei autorinis atlyginimas 2009 m. gegužės mėnesį – 17808 Lt.

Dėl to, kad autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktai pasirašyti 2009 m., nors Joniškio rajono savivaldybei paslauga suteikta 2007 m., nežinome, kokius darbus atliko autoriai pagal sudarytas ankstesniais metais sutartis ir ar tikrai atliko. Negalėjome įvertinti, dėl kokių priežasčių 2006 m. sudarytose autorinėse sutartyse nurodytas autorinio kūrinio įteikimo universitetui terminas vėlesnis keliais metais, negu su paslaugos tiekėju numatytas sutarties įvykdymo terminas. Dėl to negalime patvirtinti 2009 m. panaudotų 24,1 tūkst. Lt asignavimų autoriniams atlyginimams teisingumo ir teisėtumo.

2.2.6. Rengiant Anykščių rajono savivaldybės bendrąjį planą

Universitetas su Anykščių rajono savivaldybės administracija pasirašė 2006-12-01 paslaugų teikimo sutartį Nr. 1949-AP dėl Anykščių rajono savivaldybės bendrojo plano parengimo (448,0 tūkst. Lt). Už paslaugos suteikimą savivaldybė su universitetu atsiskaitė 2007 m. (pasirašyti suteiktų paslaugų perdavimo-priėmimo aktai už 448,0 tūkst. Lt, paskutinis – 2007-12-28), patvirtindama, kad suteiktos paslaugos atitinka pasirašytą sutartį. Savivaldybė lėšas (448,0 tūkst. Lt)

pervedė universitetui iki 2008-05-10 (paskutinis pervedimas), o universitetas parengtą ir patvirtintą Anykščių rajono savivaldybės bendrąjį planą perdavė 2008-07-14.

Su autoriais universitetas sudarė autorines sutartis, kuriose numatytas autorinių darbų įteikimo terminas vėlesnis negu su savivaldybe sutartas paslaugos įvykdymo terminas.

Universitetas mokėjo autoriams avansus ir autorinį atlyginimą pagal 2006 m. pasirašytas autorines sutartis, iš viso 2009 m. autoriniam atlyginimui panaudota 41,0 tūkst. Lt, nors su savivaldybe buvo atsiskaityta 2007 m.

Pavyzdžiai dėl autorinių sutarčių vykdymo

Pagal 2006-12-04 pasirašytą autorinę sutartį Nr. 1949-AP, kurioje nurodytas autorinio kūrinio perdavimo universitetui terminas – 2009-09-30, autorei J. Venckauskaitei pagal prašymą išmokėti avansą 2009 m. vasario mėnesį priskaitytas 4,0 tūkst. Lt avansas, kuris apskaitytas faktinėse išlaidose nesant atliktų darbų priėmimo perdavimo akto.

Pagal 2006-12-04 autorinę sutartį Nr. 1949-AP, kurioje nurodytas autorinio kūrinio įteikimo užsakovui terminas iki 2009-12-30, atlikto autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktas (7,0 tūkst. Lt) pasirašytas 2009-10 mėn., autorinis atlyginimas autoriui G. M Paliuliui priskaitytas 2009 m. spalio mėn.

Pagal 2006-12-04 autorinę sutartį Nr. 1949-AP su autoriumi J. Zagorsku nurodytas autorinio kūrinio įteikimo terminas sutartyje nurodytas 2009-07-01, autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktas pasirašytas 2009 m. birželio mėn., autorinis atlyginimas – 10,0 tūkst. Lt – priskaitytas 2009 m. liepos mėn.

Nagrinėtais atvejais visose autorinėse sutartyse nurodytas autorinio kūrinio įteikimo terminas – 2009 m., o tai neatitinka paslaugų sutartyje nurodyto termino – iki 2007-12-30. Paslauga pagal pasirašytus su savivaldybe dokumentus suteikta 2007 m.

Dėl to, kad autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktai pasirašyti 2009 m., nors Anykščių rajono savivaldybei paslauga suteikta 2007 m., nežinome, kokius darbus atliko autoriai pagal sudarytas ankstesniais metais sutartis ir ar tikrai juos atliko. Negalėjome įvertinti, dėl kokių priežasčių 2006 m. sudarytose autorinėse sutartyse nurodytas autorinio kūrinio įteikimo universitetui terminas vėlesnis keliais metais, negu su paslaugos tiekėju numatytas sutarties įvykdymo terminas. Dėl to, negalime patvirtinti 2009 m. panaudotų 41,0 tūkst. Lt asignavimų autoriniams atlyginimams teisingumo ir teisėtumo.

2.2.7. Rengiant Plungės m. ir Plungės rajono savivaldybės bendruosius planus

Universitetas su Plungės rajono savivaldybės administracija pasirašė 2006-12-04 paslaugų pirkimo sutartį Nr. 1948-AP dėl Plungės m. ir Plungės rajono savivaldybės bendrųjų planų parengimo (915,0 tūkst. Lt). Universitetas su savivaldybe atsiskaitė 2007 m. (pasirašyti suteiktų paslaugų perdavimo-priėmimo aktai už 915,0 tūkst. Lt, paskutinis aktas pasirašytas 2007-12-19). Aktuose nurodyta, kad suteiktos paslaugos atitinka pasirašytą sutartį ir universitetas išipareigoja neatlygintinai atlikti bendrųjų planų projektų taisymus, pateiktus teritorijų planavimo dokumento tvirtinimo stadijoje. Savivaldybė 915,0 tūkst. Lt pervedė universitetui iki 2008-05-28 (paskutinis

lėšų pervedimo data). Universitetas parengtus ir patvirtintus bendruosius planus Plungės rajono savivaldybei perdavė 2008-07-11 pasirašydamas priėmimo-perdavimo aktą.

Universitetas 2009 m. naudojo asignavimus autoriniam atlyginimui mokėti, nors su savivaldybe atsiskaityta 2007 m. Pagal 2006 m. pasirašytas autorines sutartis universitetas 2009 m. panaudojo 56,5 tūkst. Lt asignavimų autoriniam atlyginimui mokėti.

Autorinėse sutartyse numatyti autorinių kūrinių įteikimo terminai vėlesni negu universiteto sutartas su savivaldybe paslaugos atlikimo terminas.

Pavyzdžiai dėl autorinių sutarčių vykdymo ir autorinio atlyginimo mokėjimo

Pagal 2006-12-04 autorinę sutartį Nr. 1948-AP dėl autorinio kūrinio „Studijos Plungės rajono bendrojo plano esamos būklės teritorinės plėtros ir sprendinių skaitmeninių brėžinių ir schemų kūrimas“ sutartas autorinis atlyginimas 30,0 tūkst. Lt, autorinis kūrinys turėjo būti perduotas iki 2007 m. gruodžio mėn., tačiau autoriams buvo sumokėtas 20,0 tūkst. Lt avansas ir pagal 2009 m. sukurto autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktą 2009 m. gegužės mėn. priskaityta po 5,0 tūkst. Lt (iš viso 10,0 tūkst. Lt). Išmokėtas ankstesniais metais 20,0 tūkst. Lt avansas nenurodytas 2009-01-01 išskolinimų apskaitoje. Pagal sukurto autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktą neapskaityta gegužės mėn. visa sukurto autorinio kūrinio vertė (30,0 tūkst. Lt), o apskaityta tik dalis (10,0 tūkst. Lt), išmokėti avansai (20,0 tūkst. Lt) apskaityti ankstesniais laikotarpiais.

Pagal 2006-12-04 autorinę sutartį Nr. 1948-AP, sudarytą su autoriumi M. Šiukšta dėl autorinio kūrinio „Studijos Plungės rajono ir miesto BP parengimas. Analizės esamai būklei, vystymosi kryptį, sprendinių detalizavimo bei pasekmių vertinimo sąsajos“ numatytas autorinio kūrinio įteikimo terminas ne vėliau kaip iki 2007-12-31, tačiau autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktas (25,0 tūkst. Lt) pasirašytas tik 2009 m. vasario mėn. ir vasario mėn. priskaitytas 3,0 tūkst. Lt. autorinis atlyginimas. Autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo akte nurodyta, kad buvo išmokėtas avansas 22,0 tūkst. Lt, tačiau nenurodyta kada. Išmokėtas avansas 22,0 tūkst. Lt apskaitoje neapskaitytas išskolinimuose ir nenurodytas finansinėje atskaitomybėje 2009-01-01. Autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktu vasario mėnesį neapskaityta faktinėse išlaidose visa sukurto autorinio kūrinio suma (25,0 tūkst. Lt), bet apskaityta tik likusi išmokėti suma (3,0 tūkst. Lt) – be anksčiau išmokėto avanso (22,0 tūkst. Lt).

Pagal 2006-12-04 autorinę sutartį Nr. 1948-AP, sudarytą su autore J. Venckauskaite, dėl autorinio kūrinio „Studijos Plungės miesto Bendrojo plano sprendinių skaitmeninis duomenų bazės sukūrimas“ (numatytas autorinis honoraras – 10 968,15 Lt), autorinio kūrinio įteikimo universitetui terminas – ne vėliau, kaip iki 2009-12-01. Autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo aktas pasirašytas 2009 m. rugsėjo mėn. autorei priskaitytas 4,0 tūkst. Lt autorinis atlyginimas, autorinio kūrinio perdavimo-priėmimo akte nurodyta, kad išmokėtas avansas 4,0 tūkst. Lt, tačiau nenurodyta išmokėjimo data. Kadangi išskolinimų apskaita už išmokėtus avansus nebuvo tvarkoma, negalėjome nustatyti, ar priskaityta avanso suma yra teisinga.

Dėl to, kad atliktų autorinių kūrinių perdavimo-priėmimo aktai buvo pasirašyti 2009 m., nors paslaugos suteiktos 2007 m, kad sudarytose 2006 m. autorinėse sutartyse autorinio kūrinio įteikimo universitetui terminai neatitinka paslaugų sutarties įvykdymo terminų, kad nebuvo apskaitoje registruojami išskolinimai pagal avansinius mokėjimus, o avansu išmokėtos sumos, nesant atliktų darbų priėmimo aktų, klaidingai nurašytos į faktines išlaidas, negalime patvirtinti 2009 m. panaudotų 56,5 tūkst. Lt asignavimų autoriniam atlyginimui teisingumo ir teisėtumo.

2.3. Lėšų naudojimas darbo užmokesčiui

Universiteto vadovybės, akademinų padalinių vadovų ir dėstytojų darbo apmokėjimą reglamentuoja Vyriausybės nutarimu¹⁴ patvirtintas aprašas, o administracijos ir pagalbinių personalo darbo apmokėjimą nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas¹⁵. Nutarimu Nr. 511 mokslo ir studijų institucijų darbuotojams, kurių darbas susijęs su mokslo ir studijų institucijos akademinės ir (arba) mokslinės veiklos uždavinių įgyvendinimu, vadovaujantis mokslo ir studijų institucijų taisyklėmis, gali būti taikomi iki 30 procentų didesni tarnybiniai atlyginimai.

Universitetas, vadovaudamasis Senato nutarimu patvirtintu aprašu¹⁶, daugumai administracijos ir pagalbinių personalo darbuotojų taiko leistiną 30 proc. didesnę tarnybinį atlyginimą. Nuo didesnio tarnybinio atlyginimo nustatyti iki 100 proc. priedai iš biudžeto lėšų, taigi atitinkamai apskaičiuota didesnė priedų ir priemokų suma.

Universitetas, Senato nutarimu nustatė pareigas, kurias einantiems darbuotojams (jų apmokėjimą nustato Vyriausybės nutarimas Nr. 511) galima mokėti iš specialiosios programos asignavimų priedus ir priemokas iki 300 proc. tarnybinio atlyginimo dydžio. Šio aprašo nuostatos neatitiko nutarimo¹⁷ 5.1 ir 5.2 p. ir Senatas nuo 2009-09-22 nutarimu¹⁸ patvirtino kitiems (neakademinų) padalinių vadovams personalinio priedo, kitiems padalinių darbuotojams priedo už aukštą kvalifikaciją, skubių, svarbių ar sudėtingų darbų (užduočių) atlikimą dydį pagal galiojančius teisės aktus.

Patikrinus administracinio personalo 31 darbuotojo darbo užmokestį, nustatėme 11 atvejų, kai priedų ir priemokų dydžiai, mokami iš specialiosios programos lėšų, viršijo nustatytą nutarimu dydį, iš viso 52,3 tūkst. Lt. Skirdamas priedus ir priemokas universitetas pažeidė minėto nutarimo 5.1 ir 5.2 p., nes skirtų priedų dydžiai padalinių vadovams, jų pavaduotojams bei priedų ir priemokų dydžių sumos kitiems darbuotojams viršijo nustatytus nutarimu.

Pavyzdžiai

Aplinkos inžinerijos fakulteto Automobilių kelių mokslo laboratorijos vadybininkui (1 etatas, nustatytas atlyginimas 11 BMA), dirbusiam 0,5 etato docento pareigose iki 2009-09-25, 2009-01-20 įsakymu Nr. 116-PF skirta sausio mėn. priemoka 3,4 BMA (435,2 Lt), 2009-01-20 įsakymu Nr. 113-PF skirta priemoka 22 BMA (2816 Lt), iš viso skirta priemoka sudaro 230 proc. tarnybinio atlyginimo dydžio, kai nutarimo Nr. 511 5.2 p. nustatyta, kad priedų ir priemokų suma neturi viršyti tarnybinio atlyginimo dydžio, skirtas priedas 130 proc. viršijo nutarimu leistiną dydį.

Kapitalinės statybos direkcijos direktoriui nustatytas tarnybinis atlyginimas 16,9 BMA, sausio mėnesį įsakymais 314-PF skirtas 100 proc. personalinis priedas iš biudžeto lėšų (16,9 BMA) ir 7,45 BMA personalinis priedas iš specialiosios programos lėšų. Skirtas personalinis priedas 7,45 BMA (953,6 Lt) viršijo nutarimu leistiną dydį.

¹⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl mokslo ir studijų institucijų vadovų, jų pavaduotojų, akademinų padalinių vadovų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ 2007-04-04 Nr. 337 su vėlesniais pakeitimais.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (2009-08-23 nutarimo Nr. 843 redakcija).

¹⁶ Vilniaus Gedimino technikos universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2008-03-26 senato nutarimu Nr. 27-3.3, nuo 2009-09-22 Vilniaus Gedimino technikos universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos naujos redakcijos aprašas, patvirtintas 2009-09-22 senato nutarimu Nr. 39-2.3.

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (2009-08-23 nutarimo Nr. 843 redakcija).

¹⁸ Vilniaus Gedimino technikos universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Senato 2009-09-22 nutarimu Nr. 39-2.3.

Universitetas pažeidė teisės aktą reglamentuojantį darbo užmokesčio apmokėjimą, skyrė ir išmokėjo administracijos darbuotojams 52,3 tūkst. Lt priedus ir priemokas viršydamas nutarimu leistinus dydžius.

Universitetas įsakymais skyrė mokslo darbuotojams priedus ir priemokas, nenurodydamas, kokius papildomus darbus darbuotojai atliko, todėl negalėjome įvertinti, ar pagrįstai skirta ir išmokėta 852, 9 tūkst. Lt priedų ir priemonių suma.

Pavyzdžiai dėl priedų ir priemonių skyrimo vykstant užsakomuosius darbus.

Aplinkos inžinerijos fakulteto Kelių katedros docentui, dirbančiam 0,5 etato docento pareigose iki 2009-08-21 (mėnesinis atlyginimas 11,1 BMA) 2009-08-21 įsakymu Nr. 2935-PF skirta 33,3 BMA-4262,4 Lt (300 proc.) priedas už užsakomųjų darbų vykdymą (įsakyme ir prašyme dėl priedo skyrimo, nenurodyta, kokius darbus darbuotojas atliko ir užsakomojo darbo sutarties Nr.). 2009-08-21 įsakymu Nr. 2935-PF skirtas docentui 33,3 BMA – 4262,4 tūkst. Lt priedas, įsakyme ir prašyme nenurodyta, už kokius darbus priedas skirtas. Analogiškai skirtas tokio paties dydžio priedas 2009-09-24 įsakymu Nr. 3412-PF.

2009-11-25 įsakymu Nr. 4508-PF skirti priedai 20485,0 Lt, už užsakomųjų darbų vykdymą, nenurodant kokių užsakomųjų darbų sutarčių vykdyme darbuotojai dalyvavo, iš jų: Aplinkos apsaugos fakulteto Kelių katedros profesoriui skirtas 40 BMA-4880,0 Lt, Aplinkos inžinerijos fakulteto Kelių katedros docentui (66,6 BMA-8125,2 tūkst. Lt, (300 proc.) tarybinio atlyginimo).

Fundamentalių mokslų fakulteto Medžiagų atsparumo katedros profesoriui 2009-09-24 įsakymu Nr. 3412-PF skirtas priedas (32,0 BMA- 3904 Lt) už dalyvavimą vykstant užsakomuosius darbus, prašyme skirti priedą nenurodyta kokių užsakymų vykdyme darbuotojas dalyvavo, nenurodyta sutarties Nr., darbo tema. Iš viso pagal prašymą įsakymu skirta priedų už užsakomųjų darbų vykdymą-19,4 tūkst. Lt.

2009-05-20 įsakymu Nr. 1594-PF darbuotojams skirta 18,3 tūkst. Lt priedų suma už užsakomųjų darbų vykdymą, nenurodant, kokius darbus ir sutartis darbuotojai vykdė.

Pavyzdžiai ir pastebėjimai dėl priedų ir priemonių skyrimo vykstant nuotolines studijas ir papildomus darbus

Verslo vadybos fakulteto dekanui 2009-04-23 įsakymu Nr. 1267-PF skirta priemoka balandžio mėnesiui (84 BMA-10 752 Lt), 2009-05-25 įsakymu Nr. 1680-PF gegužės mėnesiui 85,85 BMA-10 988,8 Lt, 2009-06-25 įsakymu Nr. 2459-PF birželio mėnesiui 83,4 BMA – 10 675,2 Lt, 2009-10-27 įsakymu Nr. 4285-PF spalio mėnesiui 80,75 BMA – 9 851,5 Lt, 2009-11-25 įsakymu Nr. 4505-PF lapkričio mėn. 48,65 BMA – 5 934,7 tūkst. Lt. 2009-11-25 įsakymu Nr. 4512-PF lapkričio mėnesiui skirta dekanui priemoka prie atlyginimo 16,39 BMA – 1 999,58 Lt už papildomą darbą, nenurodant, kokį konkretų darbą dekanas atliko.

Darbuotojas eina pagrindines dekanato pareigas (1 etatas, nustatytas mėnesinis darbo užmokestis – 35,7 BMA) ir 0,5 etato profesoriaus pareigas (mėnesinis darbo užmokestis – 19,35 BMA.). 2009-11-25 įsakymu Nr. 4503 skirta priemoka 5,23 BMA – 638,06 Lt lapkričio–gruodžio mėnesiams už papildomus darbus, nenurodant, kokius papildomus darbus profesorius atliko.

2009-10-26 įsakymu Nr. 4273-PF Verslo vadybos fakulteto Įmonių ekonomikos ir vadybos katedros profesoriui skirta 15,45 BMA – 1 884,67 Lt priemoka spalio–gruodžio mėnesiams už nuotolinių studijų vykdymą ir administravimą, taip pat 2009-12-04 įsakymu Nr. 4664-PF skirta 17,84 BMA – 2 100,3Lt priemoka gruodžio mėnesiui už nuotolinių studijų vykdymą ir administravimą, nenurodant, kokius darbus ir kokia apimtimi profesorius atliko.

2009-03-27 įsakymu Nr. 973-PF skirta kovo mėnesiui 38 546,56 Lt priemoka už nuotolinių studijų vykdymą ir administravimą 30 darbuotojų. Iš šios sumos Verslo vadybos fakulteto dekanui skirtas 10 752,0 Lt priedas, tai sudaro dekanato 2,5 mėnesinio atlyginimo.

2009-06-25 įsakymu Nr. 2459-PF skirtas birželio mėn. priemoka 25 darbuotojams – 55 138,48 Lt – už nuotolinių studijų vykdymą.

Pavyzdžiai dėl priemonių skyrimo už papildomus darbus.

Architektūros fakulteto Architektūros pagrindų ir teorijos katedros docentui (nustatytas mėnesinis atlyginimas iki 2009-10-01 – 22,2 BMA, nuo 2009-10-01 – 23,7 BMA) skirtos priemokos už papildomus darbus Jaunojo architekto mokykloje, nenurodant įsakymuose, kokius konkrečiai papildomus darbus darbuotojas atliko.

2009-01-23 įsakymu Nr. 172-PF skirta 64,0 BMA 7534,72 Lt (288 proc. tarnybinio atlyginimo), 2009-03-23

įsakymu Nr. 905-PF skirta 64,0 BMA 7 534,72 Lt, 2009-09-24 įsakymu Nr. 3412-PF skirta 66,6 BMA 7 840,18 Lt, 2009-10-26 įsakymu Nr. 4265-PF skirta 66,6 BMA 7 840,18 Lt, 2009-11-20 įsakymu Nr. 4449-PF ir 2009-12-08 Nr. 4698-PF skirta po 66,6 BMA priemoka. Šiais atvejais priemokų suma neviršija nustatyto nutarimu¹⁹ dydžio (300 proc.), tačiau negalėjome įsitikinti, už kokius papildomus darbus skirtos priemokos, nes informacijos apie tai įsakymuose nepateikta.

Universitetas skyrė 16,0 tūkst. Lt priedų už svarbių užduočių vykdymą, nenurodydamas, kokias svarbias užduotis darbuotojas atliko. Dėl to negalėjome įvertinti skirtų ir išmokėtų priedų pagrįstumo.

Dėl to, kad įsakymuose ir padalinių vadovų pateiktuose prašymuose dėl priedų ir priemokų skyrimo nenurodyta, už kokius konkrečius darbus ir užduotis jie skirti, negalime patvirtinti skirtų ir išmokėtų 868,9 tūkst. Lt asignavimų darbo užmokesčiui teisingumo ir teisėtumo.

Nustatyti atvejai, kai laisvų etatų darbo krūvis skiriamas kitiems mokslo darbuotojams, mokant jiems priemokas atitinkančias laisvo etato atlyginimo dydį. Tokiu būdu su darbuotoju nesudaroma papildoma darbo sutartis ir darbo laikas už atliekamą darbą neapskaitomas. Mūsų nuomone, tikslinga darbuotoją priimti papildomoms pareigoms pagal terminuotas sutartis, apskaitant jo darbo laiką.

Pavyzdys

Statybos fakulteto Darbo ir gaisrinės saugos katedros docentui R. Šukiui skirta priemoka (2009-01-30 įsakymas Nr. 294-PF, 11,1 BMA dydžio iš biudžeto lėšų laikotarpiui nuo 2009-01-05 iki 2009-07-10) ir 11,85 BMA dydžio priemoka nuo 2009-10-01 iki 2009-12-31 už padidėjusį pedagoginį krūvį iš laisvo Statybos fakulteto Darbo ir gaisrinės saugos katedros docento 0,5 etato. Tokiu būdu, darbuotojas faktiškai dirba 0,5 etato papildomai docento pareigose (išskyrus atostogų laiką), neapskaitant jo darbo laiko, nes jam skiriamas priemoka. Sudarius su juo darbo sutartį, jam būtų mokamas atlyginimas ir tvarkoma darbo laiko apskaita.

Universitete dalis mokslo darbuotojų eina kelias pareigas ir jiems skiriami Vyriausybės nutarimu²⁰ nustatyti priedai ir priemokos, kurios neviršija nustatytų dydžių (300 proc.). Įvertinę asignavimų naudojimą ekonomiškumo ir skaidrumo požiūriais, manome, kad darbo užmokesčiui skirti asignavimai naudojami neekonomiškai ir neskaidriai, nes tam tikrais atvejais mokamos priemokos kelis kartus viršija tarnybinio atlyginimo dydį.

Pavyzdys dėl lėšų naudojimo ekonomiškumo ir skaidrumo

Verslo vadybos fakulteto dekanas (dirba 1 etate, nustatytas tarnybinis atlyginimas 35,7 BMA) ir užima profesoriaus 0,5 etato (nustatytas tarnybinis atlyginimas 19,35 BMA). Dekanui skirtos priemokos už nuotolinių studijų vykdymą ir administravimą: balandžio mėnesį – 84 BMA, gegužės mėnesį – 85,85 BMA, birželio mėnesį – 83,4 BMA, spalio mėnesį – 80,75 BMA ir kiti.

Negalėjome įvertinti, kokius darbus dekanas atliko, nes tokios informacijos įsakymuose ir prašymuose dėl priemokų mokėjimo nėra. Tokiu būdu dekanas pareigose dirbantis darbuotojas tam tikrais mėnesiais gauna papildomą atlyginimą, kuris sudaro dviejų dekanas etatų išlaikymo išlaidas.

¹⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl mokslo ir studijų institucijų vadovų, jų pavaduotojų, akademinių padalinių vadovų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ 2007-04-04 Nr. 337 su vėlesniais pakeitimais.

²⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl mokslo ir studijų institucijų vadovų, jų pavaduotojų, akademinių padalinių vadovų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo sąlygų aprašo patvirtinimo“, 2007-04-04 Nr. 337 su vėlesniais pakeitimais.

Universitetas 2009 m. nepanaudojo (1.88) Specialiosios studijų ir mokslo plėtojimo programos 3 451,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui gautų asignavimų, išmokėjo 825,5 tūkst. Lt vienkartinių išmokų, iš jų pagal programas: 788,3 tūkst. Lt (1.1 „Aukščiausiosios kvalifikacijos specialistų rengimas ir mokslo tyrimų plėtra“) ir 37,2 tūkst. Lt (1.88 „Specialiosios studijų ir mokslo plėtojimo programa“).

Atrankos būdu įvertinę penkiasdešimties didžiausius atlyginimus gaunančių darbuotojų darbo užmokestį nustatėme, kad priskaitytas darbuotojui atlyginimas per metus sudarė nuo 115,6 tūkst. Lt iki 352,2 tūkst. Lt. Darbuotojams priskaitytas tarnybinis atlyginimas per metus santykinai sudaro nuo 5,9 iki 64 proc. viso darbo užmokesčio. Pažymėtina, kad daugelis šių darbuotojų universitete dirba pagrindinėse ir papildomose pareigose pagal sudarytas darbo sutartis (pvz., pagrindinės pareigos dekanas, papildomos – profesorius) ir gauna papildomą atlyginimą pagal autorines sutartis, įvairius priedus ir priemokas. Kai kurių mokslo darbuotojų autorinis atlyginimas sudaro iki 70,4 proc. darbo užmokesčio.

Negalime įvertinti, kokius darbus privalo atlikti einantys profesoriaus pareigas darbuotojai už mokamą tarnybinį atlyginimą ir kokiomis darbų apimtimis turi dalyvauti mokslinėje, pedagoginėje ir kitose veiklose, nes profesoriaus pareigas einantys darbuotojai su pareigybių aprašymais pasirašytinai nesupažindinti.

Pateikiame penkių darbuotojų darbo užmokesčio sudėtį.

Pavyzdžiai

1. Mokslo darbuotojo, dirbančio 1 etate profesoriaus ir 0,25 etato mokslo padalinio direktoriaus papildomose pareigose, vykdančio katedros vedėjo funkcijas (mokama senato nustatyta tvarka 15 proc. priedas prie profesoriaus atlyginimo), priskaičiuotas metinis darbo užmokestis 352,2 tūkst. Lt, iš jo: atlyginimas 47,2 tūkst. Lt, priedai ir priemokos 11,6 tūkst. Lt, atlyginimas už darbą pagal papildomą sutartį 13,5 tūkst. Lt, autorinis atlyginimas 224,5 tūkst. Lt (autorinis atlyginimas už užsakomųjų darbų vykdymą). Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis su autoriniu atlygiu sudaro 29,3 tūkst. Lt, be autorinio atlygio – 10,6 tūkst. Lt
2. Mokslo darbuotojo, dirbančio 1 etate dekanu pareigose, 0,5 etato papildomose profesoriaus pareigose, gaunančio 9,25 BMA priedą už senato pirmininko atliekamas funkcijas, priemoką iki 10 BMA už leidžiamo mokslo žurnalo redaktoriaus darbą ir kitus priedus priskaičiuotas metinis darbo užmokestis sudaro 335,4 tūkst. Lt, iš jo: atlyginimas už darbą pagal darbo sutartis - 66,1 tūkst. Lt, priedai ir priemokos iš biudžeto lėšų, įskaitant spec. programos lėšas - 86,1 tūkst. Lt, autorinis atlyginimas – 136,8 tūkst. Lt. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, įskaitant autorinį atlygį - 28,0 tūkst. Lt, be autorinio atlyginimo – 16,6 tūkst. Lt.
3. Mokslo darbuotojo, dirbančio 1 etate profesoriaus pareigose, priskaičiuotas metinis darbo užmokestis sudarė 304,3 tūkst. Lt, iš jo: priedai iš spec. lėšų – 63,3 tūkst. Lt, autorinis atlyginimas 165,8 tūkst. Lt, atlyginimas 55,8 tūkst. Lt, vidutinis mėnesinis darbo užmokestis – 25,4 tūkst. Lt, įskaitant autorinį atlygį, 11,5 tūkst. Lt – be autorinio atlyginimo.
4. Rektoriaus, dirbančio 0,5 etato papildomose profesoriaus pareigose, priskaitytas per metus darbo užmokestis - 276,9 tūkst. Lt, iš jo: rektoriaus atlyginimas – 58,7 tūkst. Lt, pagal papildomą sutartį – 42,0 tūkst. Lt, priedas iš biudžetinių lėšų (1.1 programa) – 25,0 tūkst. Lt, iš spec. programos (1.88) – 51,2 tūkst. Lt. Rektorius gauna priedą prie profesoriaus atlyginimo už vadovaujančias katedros vedėjo pareigas (2,9 BMA), senato nutarimu patvirtintą priedą iki 13 BMA už universitete leidžiamo mokslo žurnalo redaktoriaus darbą, profesoriaus priedą už svarbių užduočių vykdymą (0,96 BMA), atskirais įsakymais priemokas prie profesoriaus atlyginimo už nuotolinių studijų vykdymą ir administravimą, teisės aktais nustatyto dydžio priedą už veiklos efektyvumą. Metinis atlyginimas pagal autorines sutartis sudaro – 52,7 tūkst. Lt. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, įskaitant atlyginimą pagal autorines sutartis – 23,0 tūkst. Lt, be autorinio atlyginimo – 18,6 tūkst. Lt.

5. 1-asis prorektorius, dirbančio 0,5 etato papildomose profesoriaus pareigose priskaitytas per metus darbo užmokestis – 263,3 tūkst. Lt, iš jo: autorinis atlyginimas – 34,1 tūkst. Lt, atlyginimas pagal darbo sutartis – 80,2 tūkst. Lt, priedai ir priemokos iš biudžeto lėšų (1.1) – 21,4 tūkst. Lt, iš spec. programos (1.88) – 47,7 tūkst. Lt. Profesoriumi skirtas 4 BMA dydžio priedas už papildomą doktorantūros komisijos pirmininko darbą, 2,9 BMA dydžio priedas už vadovavimą katedrai. Skirta iki 13,75 BMA dydžio profesoriaus priemoka už leidžiamo universitete žurnalo redaktoriaus darbą, profesoriaus priedas (3 BMA) už vadovavimą Internetinių ir intelektualųjų technologijų institutui. Prorektorius priedas (28,35 BMA) už veiklos efektyvumą, kiti priedai ir priemokos. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, įskaitant autorinį atlyginimą – 21,9 tūkst. Lt, be autorinio atlyginimo – 18,0 tūkst. Lt.

3. Vidaus kontrolės vertinimas

Atsižvelgiant į audito metu atliktas procedūras nustatyta, kad vidaus kontrolės sistema Vilniaus Gedimino technikos universitete neatitinka jai keliamų reikalavimų, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus. Atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apskaitos ir kitus vidaus kontrolės kriterijus, yra dalinai sukurtos vidaus kontrolės procedūros, tačiau audito metu nustatyti vidaus kontrolės trūkumai apskaitant ilgalaikį turtą, pajamas, gautas už suteiktas paslaugas, gautinas ir mokėtinas sumas, autoriniams darbams apmokėti išlaidas bei priedų ir priemokų skyrimą darbuotojams rodo, kad vidaus kontrolės sistema veikia nepatikimai, todėl ji vertinama kaip silpna.

Atkreipiame universiteto vadovybės dėmesį, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo²¹ 7 str., biudžeto asignavimų valdytojai įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, atsiskaitymus su darbuotojais, buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinių ataskaitų rengimą bei pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių²² 4 punktu, už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas, o pagal taisyklių 20 punktą vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis.

²¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija (su vėlesniais pakeitimais).

²² Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170.

4. Rekomendacijos

Vilniaus Gedimino technikos universitetas dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų informuotas Valstybės kontrolės 2009-10-12 raštu Nr. S-(50-1.11)-2192 „Dėl valstybės biudžeto asignavimų 2010 metams išlaidų poreikio planavimo“, 2009-12-14 Nr. S-(50-1.11)-2603 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“, 2010-05-14 Nr. S-(50-1186)-1089 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

Audito metu vykdydamas raštuose pateiktas rekomendacijas, universitetas patvirtino strateginio veiklos plano rengimo taisyklės (rektorius 2009-03-25 įsakymas Nr. 158), paskyrė vykdomų programų koordinatorius (rektorius 2009-11-16 įsakymas Nr. 712), patikslino universiteto organizacinės struktūros schemą (2009-12-22) senato posėdžio protokolas), patvirtino išleistų leidinių kainos nustatymo tvarkos aprašą (rektorius 2009-09-17 įsakymas Nr. 551) ir naujos redakcijos VGTU darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašą (Senato 2009-09-22 nutarimas Nr. 39-2.3) ir nuo aprašo patvirtinimo datos priedai ir priemokos skiriamos ir mokamos pagal teisės aktus, nuo 2009 m. spalio mėn. visas uždirbtas pajamas įmoka į valstybės biudžetą, iki metinių ataskaitų sudarymo panaudos pagrindais įteisino valstybinės žemės sklypą Plytinės g. 25, Vilniuje, patvirtino įgaliojimus surašyti ir pasirašyti apskaitos dokumentus (rektorius 2010-01-18 įsakymai Nr. 26, 27), deponentų apskaita tvarkoma vadovaujantis teisės aktais. Pažymėtina, kad 2010 m. atsargų apskaita sutvarkyta pagal apskaitos taisyklės, iš dalies atitaisytos kitos raštuose nurodytos klaidos ir neatitikimai.

Pateikus ataskaitos projektą²³, universitetas apskaitė pagal autorines sutartis sukurtą ilgalaikį turtą (227,9 tūkst. Lt), todėl rekomendacija šiuo klausimu neteikiama (žr. ataskaitos 1.2 d.).

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, universitetui rekomenduojame:

- išanalizuoti sąskaitų likučius pagal kiekvieną sąskaitą, įvertinti juos atsižvelgiant į ataskaitoje nurodytas klaidas ir neatitikimus, pripažinti juos ir naujojo plano registravimo sąskaitose užregistruoti patikslintus pradinius likučius pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (VSAFAS) nurodymus;
- faktines išlaidas, patirtas vykdant autorines ir kitas sutartis, apskaityti pagal teisės aktų reikalavimus ir paskirti atsakingą asmenį, kuris tikrintų, kad visos patirtos išlaidos būtų apskaitytos;
- nustatyti universiteto padaliniuose tam tikriems atsakingiems asmenims už grynųjų pinigų surinkimą, atsiskaitymo už juos tvarką ir terminus, paskirti stebėseną vykdančių procedūrų atsakingus asmenis;

²³ Vilniaus Gedimino technikos universiteto 2010-05-25 raštas Nr. 50-29.1-3891 „Dėl valstybinio audito ataskaitos projekto“.

- paskirti atsakingą asmenį, kuris tikrintų, kad depozitinės lėšos (studentų, negyvenamųjų patalpų nuomininkų, sutarčių sąlygų vykdymo užtikrinimui suteikti garantai) būtų apskaitomos ir naudojamos pagal teisės aktus ir universiteto nustatytą tvarką;
- paskirti atsakingą asmenį, kuris kontroliuotų, kad ūkinės operacijos, susijusios su gautinomis sumomis ir įsipareigojimais, būtų registruojamos apskaitoje laiku pagal teisės aktus ir universiteto nustatytą tvarką;
- paskirti atsakingus asmenis, kurie tikrintų, kad tinkamai būtų nurodyti autorinių sutarčių įvykdymo terminai ir mokami avansai tik autorinėse sutartyse numatytais atvejais, ir paskirti asmenis, kuriems autoriniai darbai būtų įteikiami;
- spręsti klausimą dėl sumokėto pridėtinės vertės mokesčio už fizinį asmenį, suderinant su Valstybine mokesčių inspekcija;
- paskirti stebėseną vykdančią asmenį, kuris užtikrintų, kad skiriant priedus ir priemokas įsakymuose būtų nurodyta, už ką jie skiriami;
- pasirašytinai supažindinti profesoriaus pareigas einančius darbuotojus su pareigybių aprašymais;
- paskirti atsakingą asmenį, kuris kontroliuotų asignavimų panaudojimą pagal patvirtintą sąmatą.

Šios rekomendacijos, nurodant jų įgyvendinimo terminą, pateiktos ir rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. priedą).

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Kunigėlienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Gedimino technikos universitete
atlikto finansinio (teisėtumo) audito
rezultatų“ priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Tolimesni veiksmai ²⁴	Rekomendacijos įvykdymo terminas (data) ²⁵
1.	Išanalizuoti sąskaitų likučius pagal kiekvieną sąskaitą, įvertinti juos atsižvelgiant į ataskaitoje nurodytas klaidas ir neatitikimus, pripažinti juos ir naujojo plano registravimo sąskaitose užregistruoti patikslintus pradinis likučius sąskaitose pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (VSAFAS) nurodymus.	Vyr. buhalterei G. Ružinskienei ir vyr. buhalterės pavaduotojoms V. Papinigienei ir A. Voicekėnaitėi pavesta išanalizuoti sąskaitų likučių neatitikimus, užregistruoti patikslintus pradinis likučius sąskaitose pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (VSAFAS) nurodymus.	2010-07-01
2.	Faktinės išlaidas, patirtas vykdant autorines ir kitas sutartis, apskaityti pagal teisės aktų reikalavimus ir paskirti atsakingą asmenį, kuris tikrintų, kad visos patirtos išlaidos būtų apskaitytos.	Faktinės išlaidas, patirtas vykdant autorines sutartis, apskaityti pagal teisės aktų reikalavimus.	2010-06-15
		Pavesti vyr. buhalterei G. Ružinskienei vykdyti nuolatinę faktinių išlaidų, patirtų vykdant autorines sutartis, kontrolę.	Nuolat
3.	Nustatyti universiteto padaliniuose tam tikriems atsakingiems asmenims už grynųjų pinigų surinkimą, atsiskaitymo už juos tvarką ir terminus, paskirti stebėseną vykdančių procedūrų atsakingus asmenis.	Parengti grynųjų pinigų surinkimo ir atsiskaitymo už juos tvarką. Tvarkoje numatyti atsakingus asmenis už kontrolės procedūrų vykdymą.	2010-06-30
		Įspėti atsakingus asmenis už grynųjų pinigų surinkimą. Pavesti kasininkei (jei moka grynais į kasą) ar (jei moka per banką) vyr. buhalterės pavaduotojai) kontroliuoti, kad pinigų surinkimą ir atsiskaitymą tvarkoje nurodytais terminais.	2010-05-25
4.	Paskirti atsakingą asmenį, kuris tikrintų, kad depozitinės lėšos (studentų, negyvenamųjų patalpų nuomininkų, sutarčių sąlygų vykdymo užtikrinimui suteikti garantai) būtų apskaitomos ir naudojamos pagal teisės aktus ir universiteto nustatytą tvarką.	Rektoriaus įsakymu paskirti vyr. buhalterės pavaduotoją A. Voicekėnaitę atsakinga už kontrolės vykdymą, kad depozitinės lėšos būtų apskaitomos ir naudojamos pagal teisės aktus.	2010-06-01
5.	Paskirti atsakingą asmenį, kuris kontroliuotų, kad ūkinės operacijos, susijusios su gautinomis sumomis ir įsipareigojimais, būtų registruojamos	Parengti rektoriaus įsakymą dėl vyr. buhalterės pavaduotojos V. Papinigienės skyrimo atsakinga už gautinų sumų ir įsipareigojimų	2010-06-01

²⁴ Numatyta audituojamo subjekto

²⁵ Numatyta audituojamo subjekto

	apskaitoje laiku pagal teisės aktus ir universiteto nustatytą tvarką.	savalaikį registravimą apskaitoje ir skolų suderinimą.	
6.	Paskirti atsakingus asmenis, kurie tikrintų, kad tinkamai būtų nurodyti autorinių sutarčių įvykdymo terminai, mokami avansai tik autorinėse sutartyse numatytais atvejais, ir paskirti asmenis, kuriems autoriniai darbai būtų įteikiami.	Patikslinti VGTU autorinių sutarčių administravimo nuostatus.	2010-06-22
		Papildyti VGTU mokslinio tyrimo, bandomųjų, konstravimo ir technologinių darbų sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašą.	2010-06-22
		VGTU Teisės direkcijos direktorei pavesta parengti pavyzdinę autorinio mokslo kūrinio užsakymo sutarties formą.	2010-06-30
		Įpareigoti Mokslo direkcijos direktorių sustiprinti užsakomųjų darbų administravimo kontrolę.	2010-05-31
7.	Sprešti klausimą dėl sumokėto pridėtinės vertės mokesčio už fizinį asmenį, suderinant su Valstybine mokesčių inspekcija.	Parengtas prašymas VMI užskaityti sumokėtą PVM VGTU vardu 2010 m. Gavus atsakymą iš VMI, bus priimtos priemonės.	2010-06-21
8.	Paskirti stebėseną vykdantį asmenį, kuris užtikrintų, kad skiriant priedus ir priemokas įsakymuose būtų nurodyta, už ką jie skiriami.	Parengti rektoriaus įsakymą dėl Personalo direkcijos direktorės skyrimo atsakingu asmeniu, už tai kad skiriant priedus ir priemokas būtų nurodoma, už ką jie skiriami.	2010-05-31
9.	Pasirašytinai supažindinti profesoriaus pareigas einančius darbuotojus su pareigybių aprašymais.	Patvirtinti profesoriaus pareigas einantiems darbuotojams pareigybės aprašymus ir įpareigoti Personalo direkciją pasirašytinai supažindinti darbuotojus.	2010-06-30
10.	Paskirti atsakingą asmenį, kuris kontroliuotų asignavimų panaudojimą pagal patvirtintą sąmatą.	Parengti rektoriaus įsakymą dėl Ekonomikos direkcijos direktorės skyrimo atsakinga už asignavimų naudojimą pagal patvirtintą sąmatą.	2010-06-01
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane numatytais terminais: kancleris Arūnas Komka.			